

**Sprawozdanie z realizacji zadań
z zakresu wspierania rodziny
za 2023 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją tych
zadań w kolejnych latach.**

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Spis treści:

I.	REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2023 ROKU	2
II.	SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024” w 2022 ROKU	11
III.	INFORMACJA O POTRZEBACH ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W LATACH KOLEJNYCH.....	38

I. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W 2023 ROKU

Rodzina stanowi wyjątkowe i niepowtarzalne środowisko, które najkorzystniej może wpływać na fizyczny, psychiczny i społeczny rozwój dziecka, pod warunkiem jednak, że realizuje ona w sposób właściwy przypisane jej funkcje, zwłaszcza opiekuńczo- wychowawcze. Współczesne rodziny częstokroć doświadczają licznych trudnych sytuacji, zagrażających wypełnieniu przez nie ich funkcji. Ewentualne zaburzenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny i związane z tym zagrożenie interesów jej członków zmuszają rodziny do korzystania ze szczególnej opieki i pomocy ze strony państwa. Państwo bowiem jest podmiotem odpowiedzialnym za stworzenie swoim obywatelom warunków, w których będą oni mogli funkcjonować i zaspokajać swoje potrzeby. Kierując się tym wskazaniem, „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”, uchwalono ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W myśl zapisów rzeczonyj ustawy, w gminie, przypisane jej zadania z zakresu wspierania rodziny, wykonywane są przez organ stanowiący i kontrolny - czyli radę gminy czy radę miejską oraz organ wykonawczy – wójta, burmistrza czy prezydenta miasta. Organ wykonawczy uprawniony jest do udzielenia upoważnienia do podejmowania decyzji administracyjnych, m.in., kierownikowi ośrodka pomocy społecznej. Zgodnie z powyższym, w Gminie Miasto Łowicz, zadania gminy, wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu. Dyrektor MOPS w Łowiczu, na podstawie Zarządzenia Nr 8A/2020 Burmistrza Miasta Łowicza z dnia 02.01.2020 r., jest upoważniony do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ww. ustawy, Burmistrz Miasta Łowicza zobowiązany jest do przedłożenia, w terminie do 31 marca każdego roku, Radzie Miejskiej w Łowiczu rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z informacją o potrzebach związanych z ich realizacją.

Katalog zadań, zawartych w art. 176 rzeczonyj ustawy, pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy, w myśl ww. zapisu, należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 *pomoc rodziny wspierającej* ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 *zadania ministra właściwego do spraw rodziny* ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

W art. 8 ust. 1, 2, 3 ww. ustawy ustawodawca określił **zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.**

„1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

A) pracy z rodziną;

B) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł „wsparcia zewnętrznego.”

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających.

W myśl art. 10 ww. ustawy, **pracę z rodziną** organizuje gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190 (*zlecenie realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego*).

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Na podstawie art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku, gdy MOPS poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny Ośrodka przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z późn. zm.) i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeśli wynika z niej konieczność podjęcia współpracy z rodziną przez asystenta rodziny, pracownik socjalny wnioskuje do Dyrektora MOPS o jego przydzielenie.

Również sąd, na mocy postanowienia, może zobowiązać rodziców małoletnich dzieci do współpracy z asystentem rodziny. Praca z rodziną prowadzona jest zarówno w rodzinie wymagającej wsparcia, aby mogła ona poradzić sobie z przeżywanymi trudnościami i aby nie doszło w niej do działań interwencyjnych w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ale także z rodziną w przypadku gdy nastąpiło już czasowe umieszczenie dziecka poza nią.

Działania podejmowane przez asystentów rodziny, zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, uwzględniane są w realizacji „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2022-2024”, co zostało opisane zostało w dalszej części niniejszego sprawozdania.

Asystent rodziny pracuje w ramach zadaniowego czasu pracy, co umożliwia dostosowanie godzin pracy do indywidualnych potrzeb rodziny. Pracę z rodziną prowadzi w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

W 2023 r. w MOPS w Łowiczu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny realizujących swoje obowiązki na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy.

Do zadań asystenta rodziny, zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy, należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja- we współpracy z członkami rodziny i po konsultacji z pracownikiem socjalnym- planu pracy z rodziną (przy czym plan pracy z rodziną, precyzuje działania mające na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty);
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r. poz. 473 i 1818);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218) lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Asystenci rodziny MOPS w 2023 r. współpracowali łącznie z 23 rodzinami (91 dziećmi w tych rodzinach). Z tego 1 rodzina korzystała ze wsparcia do 3 miesięcy, 15 rodzin od 3 do 12 miesięcy, a 7 rodzin powyżej roku. 8 rodzin zostało zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd. W ciągu 2023 roku zakończono współpracę z 8 rodzinami, w tym ze względu na:

- osiągnięcie/częściowe osiągnięcie celów- zakończono współpracę z 2 rodzinami,
- z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę- zakończono współpracę z 3 rodzinami,
- ze względu na zmianę metody pracy – zakończono współpracę z 3 rodzinami.

W 2023 r. średni czas pracy asystenta rodziny z jedną rodziną wyniósł 8 miesięcy.

Praca z rodzinami realizowana była na podstawie indywidualnych, opracowanych wspólnie z rodzinami planów pracy. Zwracano uwagę aby plany te były realne- możliwe do zrealizowania, spójne, kompletne i konkretne- aby cele do realizacji zostały określone w dokładny, zrozumiały dla rodziny sposób, aby były terminowe- miały określony czas wykonania zadania.

Asystenci rodzin towarzyszyli rodzinom i wspierali rodziny z dziećmi, aby w przyszłości samodzielnie potrafiły pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania potomstwa oraz stworzenia im optymalnych warunków do prawidłowego rozwoju. Współpracowali na rzecz rodzin nie tylko z pracownikami socjalnymi, ale i z pracownikami innych służb społecznych.

Asystenci rodziny, przede wszystkim, prowadzili działania z zakresu wzbogacania potocznej wiedzy pedagogicznej rodziców o elementy naukowej wiedzy o wychowaniu dzieci i młodzieży (tzw. pedagogizację rodziców). Ponadto, w szczególności poruszane były zagadnienia dotyczące organizacji dnia w rodzinie, tworzenia harmonogramu obowiązków domowych w rodzinie, higieny (dbałość o higienę osobistą członków rodziny, czystość bielizny i innych części garderoby, zwalczanie wszawicy), bezpieczeństwa i zdrowia zwłaszcza dzieci oraz pozostałych członków rodziny (m.in.: dopilnowywanie wizyt kontrolnych, wykonywanie badań okresowych - bilansów, szczepień, stosowanie się do zaleceń lekarskich. Rodziny objęte asystą korzystały także z pomocy ze strony asystenta w umawianiu terminów wizyt u specjalistów: psychiatry, psychologa, okulisty, neurologa dziecięcego, monitorowanie fizjoterapii i rehabilitacji dziecka, wspieranie rodzica podczas pobytu w szpitalu z dzieckiem, dostarczanie informacji nt. diety dla dziecka z cukrzycą), omawiania charakterystycznych cech etapów rozwoju dzieci. Działania prowadzone w rodzinach przez asystentów miały przyczynić się do podniesienia poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, zwiększenia ich świadomości w procesie wychowania dzieci. Asystenci wskazywali na prawidłowe wzorce funkcjonowania rodziny. Pedagogizację realizowano w oparciu o wymianę informacji o wychowaniu, w tym konkretnego dziecka w danej rodzinie, w określonej

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

rodzinnej sytuacji oraz z wykorzystaniem sposobności do wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów wychowawczych. Asystenci rodziny prowadzili treningi umiejętności rodzicielskich, mające na celu pomoc rodzicom w zrozumieniu fizycznych i emocjonalnych, adekwatnych do wieku, potrzeb dzieci, przyswojeniu przez rodziców praktyk wychowawczych, a także zachęcali do okazywania dzieciom miłości, akceptacji, które to sprzyjają rozwojowi oraz umocnieniu relacji pomiędzy nimi a dziećmi, odbudowaniu więzi między członkami rodziny. Podejmowali również działania metodyczne, służące podwyższeniu umiejętności interpersonalnych rodziców.

Ważnym elementem pracy asystentów rodziny w środowiskach było też poradnictwo i trening w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (racjonalne gospodarowanie posiadanymi zasobami finansowymi w oparciu o ustaloną z rodziną hierarchię potrzeb, terminowe regulowanie zobowiązań finansowych rodziny, trening wykonywania prac domowych, pozyskiwanie usług na rzecz domu np. wykonywanie napraw, remonty, wymiana sprzętów domowych, poprawa funkcjonalności pomieszczeń, oszczędne gospodarowanie mediami). W ramach udzielanego rodzinom wsparcia, asystenci prowadzili działania edukacyjne, polegające na informowaniu o działalności administracyjnej różnych instytucji oraz o sposobie załatwiania różnych spraw urzędowych. Niejednokrotnie asystenci rodziny towarzyszyli klientom w urzędach czy instytucjach (m.in. w UM, ZGM, PPP, KPP, poradnie zdrowia), aby nie tylko informować, ale również w praktyce modelować poprawne zachowania, przy jednoczesnym zachęcaniu podopiecznych do większej aktywności i samodzielności.

Asystenci rodziny, w ramach współpracy z rodzinami, zachęcali do skorzystania z różnorodnych form wsparcia (np. podjęcia terapii psychologicznej – indywidualnej, rodzinnej, terapii w zakresie leczenia z uzależnienia), integracji i aktywizacji społecznej- motywowali do udziału w zajęciach grup samopomocowych (również informowali o miejscach i terminach spotkań takich grup), udostępniali informacje o działalności placówek społeczno-kulturalnych i sportowo – rekreacyjnych, zachęcając dzieci, młodzież i dorosłych do udziału w różnych zajęciach czy wydarzeniach .

Asystenci rodziny w swojej pracy podejmowali działania mające stymulować prawidłowy rozwój emocjonalny dzieci oraz wyrabiać u nich postawy prospołeczne, m.in. poprzez: okazywanie dzieciom zainteresowania, akceptacji i troski; chwalenie za osiągnięcia (nawet te najdrobniejsze), udzielanie wsparcia emocjonalnego w sytuacjach dla nich trudnych w domu, w szkole, grupie rówieśniczej; wzmacnianie i wspieranie ich dostosowywania się do ogólnie przyjętych zasad życia rodzinnego (np. dotyczących powrotu do domu o określonej godzinie, odrabiania zadanych prac domowych, wypełniania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami czy rodzeństwem); informowanie o konsekwencjach wynikających z zachowań społecznie nieakceptowalnych.

W trakcie wykonywania swoich obowiązków asystenci rodziny współpracowali z innymi pracownikami służb społecznych.

W roku 2023 praca asystentów organizowana była przez **Zespół do Spraw Asysty Rodzinnej**. W jego ramach współpracowali ze sobą: psycholog- koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, dyrektor MOPS, kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej w MOPS.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Do zadań Zespołu należy podejmowanie działań z zakresu:

- diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów;
- wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji;
- wspierania rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną;
- profilaktyki i edukacji rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych;
- wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o przyznanie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
- organizowania dla rodzin grup wsparcia/grup samopomocowych, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie ich izolacji;
- interwencji i działań zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- organizowania dla rodzin potrzebujących opieki specjalistycznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych;
- współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.

W 2023 roku psycholog uczestniczył w 19 spotkaniach Zespołu ds. Asysty Rodzinnej.

Na spotkaniach Zespołu asystenci rodziny przedstawiali przygotowane przez siebie oceny okresowe (oceny takiej dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy) omawiające aktualną sytuację życiową tych rodzin, ich dotychczasową współpracę z asystentami oraz stopień realizacji przyjętego dla nich planu pracy. Sprawdzano czy podejmowane przez członków rodziny i asystenta działania prowadzą do osiągnięcia założonych w planach pracy celów. Dokonywano weryfikacji istniejących planów pracy z rodzinami. Prace Zespołu skupiały się też na podejmowaniu współpracy z innymi podmiotami, świadczącymi usługi na rzecz rodziny.

W oparciu o art. 191 ust. 9 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i **pieczy zastępczej** w 2023 r. MOPS w Łowiczu realizował zadanie w zakresie wsparcia-współfinansowania pobytu dzieci z terenu Gminy Miasto Łowicz w pieczy zastępczej. W ramach tego zadania współfinansowano pobyt 61 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w rodzinach (rodziny zastępcze zawodowe i rodziny zastępcze spokrewnione, Rodzinne Domy Dziecka) oraz 2 dzieci umieszczonych w placówkach (dom dziecka, powiatowy zespół placówek opiekuńczo-wychowawczych), zaś wysokość wydatków poniesionych przez samorząd w 2023 r. na ten cel wyniosła 432 191,13 zł (dla porównania w 2022r. wydatki te wyniosły 345 573,11 zł, w 2021r. 286 309,03zł, a 2020 r. – 210 564,07 zł).

Ponadto ,w związku z tym, że od 01.02.2023r.weszły w życie kolejne zapisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022r. poz.447 ze zm., art.191 ust. 5) MOPS współfinansuje także koszty objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Środki przekazane na ten cel wyniosły w 2023r. 30 607,14 zł

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

W 2023 roku, organizując działania wspierające prawidłowe funkcjonowanie rodziny, MOPS W Łowiczu kontynuował projekty resortowe Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej :

1. Asystent osoby niepełnosprawnej

2. Opieka wytchnieniowa.

1. **Program Asystent Osoby Niepełnosprawnej** ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- zwiększenia wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Program zakładał wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby zakwalifikowane do Programu miały możliwość korzystania z pomocy asystenta min. przy wykonywaniu codziennych czynności. Opiekunowie pomagali podopiecznym w poruszaniu i przemieszczaniu się w miejscu zamieszkania. Podczas wspólnego spędzania czasu, opiekunowie MOPS pomagali też podopiecznym w opuszczaniu miejsca zamieszkania, zabierali osoby niepełnosprawne na spacer, towarzyszyli im podczas wizyt w urzędach, wyjściach do kina czy restauracji. Pomoc świadczona była w różnych porach dnia oraz w weekendy. Dzienna ilość świadczonych godzin asystentury zależna była od potrzeb beneficjenta.

Programem „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w 2023r. objętych zostało 65 osób (45 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 9 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), u których asystenci zrealizowali łącznie 21 523 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 685 533,93zł.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem, będzie realizowany również w 2024 r.

2. Głównym celem **Programu Opieki Wytchnieniowej** jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych - Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.).

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w wypełnianiu codziennych obowiązków opiekuńczo- pielęgnacyjnych lub zapewnienie im czasowego zastępstwa. Dzięki temu opiekunowie zyskują czas na odpoczynek i regenerację.

Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego realizowana był łącznie dla 56 osób w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 8 987 godzin usługi opieki

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

wytchnieniowej. Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 277 164,58 zł. Opieką całodobową objęta została 1 osoba a koszt usługi wyniósł 4900 zł. Opieka całodobowa świadczona była przez Stowarzyszenie Hilaritas – Placówkę Całodobowej Opieki „ZACISZE” w Piotrowicach.

Program „Opieka 75+”

MOPS w Łowiczu jako jedna z nielicznych gmin powiatu łowickiego bierze udział w Programie „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu jest rozwój i poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych zarówno dla osób samotnych, jak również pozostających w rodzinach będących w wieku 75 lat i więcej. Program „Opieka 75+” jest adresowany do gmin miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich do 60 tys. mieszkańców.

Środki finansowe z programu mogły być przeznaczone na:

- dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2023;
- dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2022 te usługi nie były świadczone;
- dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W roku 2023 Programem objętych zostało 49 osób, z czego 25 osób z poprzednich lat oraz 24 zupełnie nowych. W ramach programu zrealizowano 14 308 godzin usług opiekuńczych. Przyznana kwota na realizację usług wynosiła 264 888 zł., z kwoty tej wydatkowano 62 696,40zł. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych stale wzrasta.

Z roku na rok w tutejszym Ośrodku zauważa się znaczący wzrost ilości osób starszych, samotnych szukających dostępnych dla nich form pomocy.

Ważnym działaniem skierowanym do takich osób była dalsza realizacja programu „**Korpus Wsparcia**

Seniorów”. Umożliwił on seniorom podtrzymanie kontaktów społecznych, pomoc w realizacji spraw urzędowych, poprawę codziennego funkcjonowania czy monitorowanie stanu zdrowia. W 2023r. adresatami programu byli seniorzy w wieku 65+ , którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” zakłada, że w jego realizację należy zaangażować wolontariuszy, w tym również ze środowisk młodzieżowych, którzy mają pomagać seniorom poprzez wspólne spędzanie z nimi czasu (np. spacer, rozmowy, wspólne przygotowywanie posiłków, zakupy, monitorowanie stanu zdrowia, itp.).

W wyniku działań realizowanych w trakcie Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023r. w Gminie Miasto Łowicz ze wsparcia skorzystało łącznie 101 osób w wieku senioralnym. W tym w ramach Modułu I- ułatwienia dostępności do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, wsparcie w czynnościach dnia codziennego, wsparcie społeczne- 46 seniorów a w ramach Modułu II- „ opieka na odległość” czyli tzw. „opaski bezpieczeństwa”- 55 osób starszych. W ciągu 2023r. w wyniku użytkowania opasek bezpieczeństwa, udzielono teleporady w 258 przypadkach i podjęto 14 akcji zakończonych interwencją służb ratunkowych. W grudniu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

2023r. 43 seniorów, objętych usługami w ramach Modułu I, otrzymało wsparcie w formie paczek z artykułami żywnościowymi higienicznym.

Program był finansowany ze środków Wojewody Łódzkiego na podstawie wniosków złożonych przez Gminę Miasto Łowicz przy 20% wkładzie własnym. Przewidywana wysokość kosztów realizacji zadania to 115 999 zł.

W związku z trwającą inwazją Rosji na Ukrainę Gmina Miasto Łowicz aktywnie uczestniczy w **pomocy ukraińskim uchodźcom** przybywającym do naszego miasta. Realizowane są działania mające wspierać uchodźców z Ukrainy i ich rodziny.

Obywatelom Ukrainy objętym Ustawą(Ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa) prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje na takich samych zasadach jak obywatelom RP. Wśród proponowanych uchodźcom form wsparcia znajdują się zarówno zasiłki rodzinne, opiekuńcze, zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie 500+ jak i dofinansowanie żłobkowe. Ponadto każdy obywatel Ukrainy, który zgodnie z Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy nabył nr PESEL UKR jest uprawniony do otrzymania **jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł**. Świadczenie to jest wsparciem w początkowym okresie pobytu obywateli Ukrainy w Polsce. W Łowiczu obsługę tego świadczenia realizuje MOPS. Wniosek składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. W 2023r. do MOPS wpłynęło 228 wniosków o wypłatę świadczenia. Wypłacono świadczenia na łączną kwotę 68 400,00 zł. W ramach pracy socjalnej świadczonej przez pracowników MOPS rodziny ukraińskie mogły także skorzystać z poradnictwa, wsparcia i pomocy w:

- znalezieniu pracy i kursów zawodowych
- znalezieniu i wyposażeniu mieszkania do wynajęcia
- prowadzeniu gospodarstwa domowego- zakupy, żywienia
- realizacji spraw urzędowych
- uzyskaniu dostępu do wsparcia specjalistycznego(psycholog, psychiatra, terapeuta).

Pracownicy MOPS pomagają obywatelom Ukrainy przybyłym do Łowicza aktywnie włączając się we wszystkie akcje, które mają na celu choćby w minimalnym stopniu zapewnić uchodźcom tymczasowy dom. Pomoc dla uchodźców świadczona była także w ramach **Centrum Migrantów i Uchodźców** działającym przy Caritas Diecezji Łowickiej. W 2023r. zarejestrowano 667 uchodźców z Ukrainy. W zajęciach aktywizacyjnych wzięło udział 1012 osób, z porad psychologa skorzystało 15 osób, doradcy zawodowego 256 osób, nauki języka polskiego 137 osób, w zajęciach w przestrzeni przyjaznej dzieciom 197 osób, pomocy w nauce 49 dzieci, pomocy finansowej 10 rodzin, pomocy rzeczowej 667 osób.

II. SZCZEGÓŁOWE OMÓWIENIE REALIZACJI „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024” W 2023 ROKU

Zadania gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ukierunkowane są na wspieranie rodzin biologicznych dzieci, które zostały już umieszczone w pieczy zastępczej, względnie rodzin, w których, uwagi na sposób realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczych, występuje zagrożenie, że będą musiały być podjęte działania zmierzające do objęcia dzieci tą pieczą. Mając na uwadze realizację tego zadania, gminy przyjmują 3-letni program wspierania rodziny, który jest elementem składowym strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opracowano kolejny 3-letni „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Łowicza na lata 2022-2024”, który przyjęto Uchwałą Nr LIV/401/2022 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 28 kwietnia 2022 r. Jednostką odpowiedzialną za wdrażanie oraz monitorowanie Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu. Nadzór nad jego realizacją powierzono Radzie Miejskiej w Łowiczu.

Adresatami „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” są rodziny z terenu miasta Łowicza, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, zagrożone różnymi zjawiskami dysfunkcyjności i wykluczeniem społecznym, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej względem dzieci, w szczególności rodziny, w których istnieje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej lub rodziny, z których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej.

Program uwzględnia uwarunkowania lokalne i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej.

Jego głównym celem jest: **Profesjonalne wsparcie rodzin z dziećmi z terenu miasta Łowicza, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez podejmowanie zintegrowanych i spójnych działań w zakresie wzmacniania potencjału i kompetencji rodziny.**

Działania w ramach Programu koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko zostało umieszczone poza rodziną biologiczną. Dotyczą one następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- Koordynacja działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi;
- Zmniejszanie skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, bezrobocie, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc domowa, brak kompetencji rodzicielskich.

Realizatorem zadań przewidzianych w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, współpracujący z instytucjami i podmiotami wspierającymi dziecko i rodzinę, działającymi na terenie miasta Łowicza.

Cel główny „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” w 2023 roku realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe i zadania:

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
Cel szczegółowy 1			
Stabilizacja sytuacji rodziny w sferze socjalno- bytowej			
1.1. Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego i bytowego rodzin zagrożonych ubóstwem i/ lub wykluczeniem społecznym	1.1.1. Diagnoza środowiska rodzinnego przez pracownika socjalnego	<p><u>Diagnoza składa się z kolejno następujących po sobie kroków:</u></p> <p>1. Rozpoznanie trudności osoby/rodziny i związanych z nimi niezaspokojonych potrzeb i oczekiwań – pracownik socjalny na tym etapie określa podstawowe trudności osoby/rodziny, które spowodowały zgłoszenie do systemu pomocy społecznej oraz związane z nimi potrzeby i oczekiwania, których zaspokojenie może przyczynić się do poprawy jej sytuacji.</p> <p>2. Rozpoznanie i wzmacnianie poziomu motywacji osoby/rodziny do współpracy z pracownikiem socjalnym, tj. chęci, gotowości, możliwości współpracy, jej doświadczeń w samodzielnym przezwyciężaniu trudnej sytuacji oraz opinii na temat skuteczności pomocy społecznej – pracownik socjalny poprzez pytania otwarte ma możliwość poznać opinie osoby wspomaganej na temat jej starań i prób samodzielnego wyjścia z trudnej sytuacji oraz opinie na temat użytecznych działań przedstawicieli służb społecznych. Pracownik socjalny poznaje i wzmacnia wartości, aspiracje, nadzieje, wizje przyszłości preferowane przez wspieraną osobę, by zmotywować ją do aktywnego udziału w procesie pomocowym oraz w dalszym działaniu połączyć cele osoby/członków rodziny z celami instytucji.</p> <p>3. Ocena sytuacji i funkcjonowania osoby lub rodziny, polega na zestawieniu wszystkich rodzajów jej potrzeb, oszacowaniu ich ważności, wstępnym określeniu możliwości ich zaspokojenia w oparciu o jej zasoby własne, najbliższego środowiska i/lub innych instytucji oraz wskazaniu barier utrudniających dotarcie do nich. Pozwoli to pracownikowi socjalnemu na podjęcie decyzji o dalszych działaniach, których celem jest wzmocnienie osoby/rodziny i zmiana statusu jej dotychczasowej sytuacji poprzez zaspokajanie konkretnych potrzeb.</p> <p>Ocena sytuacji osoby/rodziny opiera się na opisie dokonanym przez osobę, jej najbliższych krewnych i znajomych, współpracujących z nią do</p>	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>tej pory specjalistów, danych zawartych w dokumentach i bierze pod uwagę sytuację społeczną, w jakiej znajduje się osoba lub rodzina. Skupia się nie tylko na potrzebach i problemach, które należy rozwiązać, ale podkreśla zasoby osoby i jej najbliższego otoczenia.</p> <p>Poza standardowym działaniem pracownika socjalnego, podczas diagnozy sytuacji rodziny z dziećmi określa się również specyficzne jej obszary. Dotyczą one: komunikacji podstawowej w rodzinie, codziennego życia rodziny, etapów rozwoju dzieci, „zasobów” psychospołecznych rodziców oraz sytuacji społecznej członków rodziny.</p> <p>Diagnoza - ocena nie jest czymś ostatecznym, w miarę budowania prawidłowych relacji między pracownikiem socjalnym i rodziną, opis sytuacji rodziny będzie coraz pełniejszy i w związku z tym zmianie ulegać będzie również diagnoza - ocena. Zdarza się również, że w życiu rodziny występuje takie wydarzenie, które powoduje całkowitą zmianę diagnozy - oceny (np. rozwód, narodziny nowego członka rodziny, choroba, podjęcie pracy przez dotychczas bezrobotnego rodzica).</p> <p>Narzędziem wykorzystywanym przez pracowników socjalnych do oceny sytuacji osoby lub rodziny jest wywiad środowiskowy, poszerzony o analizę SWOT.</p> <p>Ilość przeprowadzonych wywiadów środowiskowych –1924</p> <p>Liczba przeprowadzonych wywiadów alimentacyjnych- 67</p> <p>Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. OPS i innych (dot. specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia wychowawczego,500+,świadczenia pielęgnacyjnego)- 54</p> <p>Liczba przeprowadzonych postępowań i wywiadów na potrzeby Działu Świadczeń tut. OPS i innych (dot. Funduszu Alimentacyjnego) -9</p> <p>Opiniowanie na potrzeby instytucji zewnętrznych realizujących zadania z pomocy społecznej(wywiady, analizy i opinie)- 127</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Wystąpienia do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację rodziny z dziećmi- 6 wniosków.</p> <p>Diagnoza środowiska rodzinnego stanowi bardzo złożony proces. Wymaga dużego zaangażowania ze strony pracowników socjalnych oraz stałej współpracy z przedstawicielami innych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny.</p>	
	<p>1.1.2. Udzielenie świadczeń z pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej/ materialnej</p>	<p><u>Liczba rodzin objętych pomocą</u> w formie świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych –<u>874</u> (w tym 246 rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną)</p> <p>Liczba osób w rodzinach objętych pomocą w formie świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych i własnych- <u>1603</u></p>	<p>MOPS w Łowiczu</p>
	<p>1.1.3. Objęcie dożywianiem dzieci na terenie placówek oświatowych w ramach realizacji programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”</p>	<p>MOPS w Łowiczu, jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej, stanowiąca instytucję lokalnej polityki społecznej, w ramach podejmowanych w 2023 r. działań zapewniał podopiecznym również pomoc w formie dożywiania – zwłaszcza dzieci i młodzieży z rodzin ubogich.</p> <p>Ze wsparcia w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” – skorzystało 636 osób w formie zasiłków celowych, zup wydawanych w stołówce PCK, dożywiania w żłobkach, przedszkolach, szkołach.</p> <p>Liczba dzieci objętych dożywianiem- 312.</p>	<p>MOPS w Łowiczu</p>
	<p>1.1.4. Ograniczanie ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób/ rodzin najbardziej potrzebujących w ramach realizacji Programu Operacyjnego</p>	<p>Liczba wydanych skierowań do otrzymywania pomocy w ramach realizacji Programu 202 i 7 skierowań dla obywateli Ukrainy</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizacji Programu – 428 i 24 osoby z Ukrainy</p>	<p>Łowickie Stowarzyszenie „Dać Szanse” w Łowiczu MOPS w Łowiczu</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	<p>Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)</p> <p>1.1.5. Zapewnienie potrzeb bytowych dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem w formie stypendiów i zasiłków szkolnych</p>	<p>W 2023 r. realizowano <u>Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)</u>. MOPS w tym zakresie współpracował z Łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szansę”.</p> <p>Liczba uczniów, którym przyznano i wypłacono świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego/ zasiłku szkolnego -109 stypendiów(na kwotę129 659 zł) oraz 11 zasiłków szkolnych (na kwotę 5500 zł).</p> <p>W 2023r. wypłacono także 3 stypendia dla obywateli Ukrainy (na kwotę 2976,00zł).</p> <p>Stypendium przysługuje do 24 roku życia i może je otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskiego dochodu w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w następujących formach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, np. kursach językowych, zajęciach rewalidacyjnych i logopedycznych. Realizowane jest ono przelewem na rachunek bankowy instytucji prowadzącej zajęcia edukacyjne lub poprzez zwrot poniesionych kosztów. 2. Pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym na zakup podręczników, pomocy dydaktycznych, pomocy szkolnych, stroju sportowego i przyborów szkolnych. Realizowane jest ono poprzez przekazanie środków finansowych bezpośrednio przelewem na rachunek bankowy podmiotu realizującego świadczenie rzeczowe lub poprzez zwrot poniesionych kosztów, na podstawie faktur i imiennych rachunków wystawionych na wnioskodawcę. 	<p>MOPS w Łowiczu</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	<p>1.1.6. Wsparcie rodzin w utrzymaniu mieszkań komunalnych/ lokali socjalnych</p>	<p>3. Całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania - dotyczy uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów. Realizowane jest ono poprzez zwrot poniesionych wydatków.</p> <p>Ogólna liczba lokali mieszkalnych, najmu socjalnego, zamiennych i pomieszczeń tymczasowych- lokale zasiedlone- 899</p> <p>Liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy -59,</p> <p>Liczba osób oczekujących na lokale z zasobów gminy -40</p> <p>ZGM, w ramach wsparcia rodzin, realizuje politykę umożliwiającą najemcom mieszkań komunalnych czy lokali socjalnych odpracowanie zadłużenia czynszowego. W 2023 r. podpisano 16 umów na odpracowanie zadłużenia.</p> <p>W 2023r. zapadł jeden wyrok eksmisyjny</p>	<p>Urząd Miejski w Łowiczu ZGM w Łowiczu MOPS w Łowiczu</p>
	<p>1.1.7. Opieka nad dzieckiem do lat 3</p>	<p>Liczba żłobków/ klubów dziecięcych, oddziałów żłobkowych w przedszkolach – 3 (Żłobek Miejski, Niepubliczny Żłobek AKUKU, Żłobek Niepubliczny Koliberek)</p> <p>Liczba miejsc w żłobkach – 81 (Żłobek Miejski - 25, AKUKU- 24, Koliberek- 32)</p> <p>Liczba dzieci uczęszczających w ciągu danego roku do żłobków (osobodni)- 10 6782, (Żłobek Miejski – 3304,AKUKU -4285, Koliberek- 3083)</p> <p>Liczba dzieci, które nie zostały przyjęte do żłobka miejskiego z powodu braku miejsc – 22 (wg danych z UM w Łowiczu)-rodzice dzieci nie udzielili informacji zwrotnej czy dziecko chodzi do innej placówki.</p> <p>Rada Miejska w Łowiczu dnia 28.11.2019 r., uchwałą nr XVIII/152/2019, wprowadziła świadczenie pieniężne „łowicki bon żłobkowy”, którego adresatami są rodziny zamieszkujące na terenie Gminy Miasto Łowicz, korzystające z niepublicznych form opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie</p>	<p>Urząd Miejski w Łowiczu osoby fizyczne i organizacje pozarządowe prowadzące działalność w tym zakresie</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Łowicza. Bon ma na celu częściowe pokrycie opłaty za pobyt dziecka w żłobku. Bon przysługuje pod pewnymi warunkami, które określono w załączniku do ww. uchwały.</p> <p>Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie bonu żłobkowego -16 (Żłobek Miejski)</p>	
1.2. Wsparcie rodzin w formie pracy socjalnej	1.2.1. Praca socjalna z rodziną prowadzona przez pracowników socjalnych	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem w formie pracy socjalnej -874 (w tym 246 rodzin objęto wyłącznie pracą socjalną).</p> <p>Liczba osób objętych wsparciem w formie pracy socjalnej -1603</p> <p>Metody zastosowane przez pracowników socjalnych MOPS w Łowiczu w pracy z rodzinami były adekwatne do zdiagnozowanych sytuacji rodzin. Najczęściej stosowaną formą pracy socjalnej z klientem, podobnie jak w latach ubiegłych, była praca z indywidualnym przypadkiem. Ważnym działaniem, w przypadku pracy socjalnej z wieloprogowymi rodzinami z dziećmi, jest także zawieranie kontraktu socjalnego. Jest to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji rodziny. Ta forma współpracy dokładnie określa, jakie działania i czynności rodzic i pracownik socjalny wykonują, aby osiągnąć wyznaczony wspólnie cel, tj. poprawę funkcjonowania rodziny i w konsekwencji poprawę sytuacji dzieci przez zlikwidowanie zaniedbań uniemożliwiających ich prawidłowy rozwój w rodzinie. Wywiązywanie się rodziców z działań zawartych w kontrakcie a monitorowanych przez pracownika socjalnego oraz inne osoby zaangażowane w pomoc rodzinie, pozwala na dalszy, niezagrożony pobyt dzieci w domu rodzinnym.</p>	MOPS w Łowiczu
Cel szczegółowy 2			
Zapewnienie pomocy rodzinom w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich oraz w ramach wsparcia kobiet w ciąży i połogu			
2.1. Wsparcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	2.1.1. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych wsparcia w formie asystenta rodziny	<p>Zatrudnienie asystentów rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba asystentów – 2 – forma zatrudnienia – umowa o pracę <p>wymiar zatrudnienia – 2 osoby w pełnym wymiarze godzin/etatu. Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –</p>	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>wychowawczych, objętych wsparciem w formie asystenta rodziny - 23</p> <p>Liczba dzieci w tych rodzinach – 91</p> <p>Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych możliwe jest wyłącznie za jej zgodą oraz przy jej aktywnym współuczestnictwie w podejmowanych działaniach, uwzględniających zasoby własne rodziny oraz źródła wsparcia zewnętrznego.</p> <p>Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wsparcie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze prowadzone jest w dwóch formach: pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. W MOPS w Łowiczu pracę z rodzinami w 2023r., w ramach swoich obowiązków zawodowych, realizowali asystenci rodziny. Przy szerokim spektrum obowiązków i zadań, jeden asystent rodziny, zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, może w tym samym czasie współpracować nie więcej niż z 15 rodzinami.</p>	
	2.1.2. Prowadzenie przez asystenta rodziny systematycznej współpracy z rodzinami	<p>Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny – 23</p> <p>Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę w ramach wsparcia w formie asystentury rodzinnej -8</p> <p>w tym z uwagi na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięte cele 2 – zaprzestanie współpracy przez rodzinę –3 – zmianę metody pracy z rodziną – 3 <p>Średni czas pracy asystenta rodziny z 1 rodziną w 2023r. 8 miesięcy.</p>	MOPS w Łowiczu
	2.1.3. Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczej	<p>Zatrudnienie pracowników socjalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczba pracowników socjalnych - 15 – forma zatrudnienia – umowa o pracę 	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>– wymiar zatrudnienia – 1/1 etatu; łącznie 15 etatów</p> <p>Liczba rodzin z problemem bezradności opiekuńczo - wychowawczej, objętych pomocą MOPS -146, osób w rodzinach - 451 (w tym: rodzin niepełnych – 46 / 132 osoby w rodzinie, rodzin wielodzietnych – 32 /191 osób w rodzinie)</p> <p>Potrzeba ochrony macierzyństwa-16 rodzin/80 osób w rodzinie</p>	
	2.1.4. Prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	<p>Liczba monitorowanych rodzin w których wdrożono procedurę „Niebieskie Karty- 48</p> <p>Liczba dzieci w monitorowanych rodzinach -32</p>	MOPS w Łowiczu
	2.1.5. Wsparcie rodzin naturalnych rodzinami wspierającymi	<p>Liczba rodzin wspierających – 0</p> <p>W 2023 r. nie podpisano stosownych umów dla rodzin wspierających. Rodziny, które dobrowolnie, społecznie świadczą tego typu pomoc nie wyraziły zgody na sformalizowanie ich działań.</p>	MOPS w Łowiczu
2.2. Wspieranie kobiet w ciąży i położu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także ich rodzin	2.2.1. Koordynacja poradnictwa przez asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin oraz programu „Za życiem”	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w ramach koordynacji poradnictwa - 0</p> <p><u>Zadania asystenta rodziny w ramach ustawy „Za Życiem”:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wsparcie i towarzyszenie emocjonalne 2) pomoc w dotarciu do miejsc oraz specjalistów, gdzie rodzina może otrzymać wsparcie 3) opracowanie wspólnie z kobietą w ciąży i/lub rodziną indywidualnego katalogu możliwego wsparcia 4) załatwianie spraw w różnych instytucjach w imieniu rodziny na podstawie upoważnienia 5) pomoc rodzinie: <ul style="list-style-type: none"> - w skutecznym przezwyciężaniu trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, - w uzyskaniu wsparcia psychologicznego, - w uzyskaniu pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, - w dostępie do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń 	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
	2.2.2. Wypłacenie jednorazowego świadczenia 4 000 zł	<p style="text-align: center;">opieki zdrowotnej.</p> <p>Liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł - 2</p> <p>Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wysokość świadczenia wynosi 4 000 zł jednorazowo.</p>	MOPS w Łowiczu
2.3. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny	<p>2.3.1. Realizacja programu „Opieka wytchnieniowa”</p> <p>2.3.2. Realizacja programu „ Asystent osoby niepełnosprawnej”</p>	<p>Opieką wytchnieniową w formie pobytu całodobowego objęta została 1 osoba na łączną kwotę 4900 zł. Opieka całodobowa świadczona była przez Stowarzyszenie Hilaritas – Placówkę Całodobowej Opieki „ZACISZE” w Piotrowicach.</p> <p>Opieka wytchnieniowa w formie pobytu dziennego w 2023r. , realizowana była łącznie dla 56 osób w tym 7 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Opiekunowie zrealizowali łącznie 8 987 godzin usługi opieki wytchnieniowej. Całkowity koszt świadczenia usług w formie pobytu dziennego wyniósł 277 164,58 zł.</p> <p>Program zapewniał pomoc 65 osobom (45 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 9 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, 11 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności), u których asystenci zrealizowali łącznie 21 523 godzin asystencji osobistej. Na realizację Programu wykorzystano środki z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 685 533,93zł.</p>	Miasto Łowicz MOPS w Łowiczu
2.4. Wsparcie interdyscyplinarne rodzin z dziećmi	2.4.1. Prace Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	Ilość spotkań Zespołu- 21	MOPS w Łowiczu inne instytucje

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>Istotnym wyznacznikiem powodzenia w pracy na rzecz rodziny z trudnościami w opiece i wychowaniu dziecka jest harmonijna współpraca asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym, jak również z przedstawicielami innych instytucji służących dziecku i rodzinie.</p> <p>W 2022r., w ramach Zespół ds. Asysty Rodzinnej, współpracowali ze sobą: koordynator Zespołu, 2 asystenci rodziny, psycholog, pracownicy socjalni, w których rejonie zamieszkiwały rodziny objęte asystą rodzinną, kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej i dyrektor MOPS. Zespół, również poprzez pracę swoich członków, realizował zadania z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej środowisk pod kątem zaistniałych problemów i deficytów; – wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w celu przywrócenia zdolności do wypełniania tych funkcji; – prowadzenia działań wspierających na rzecz rodzin biologicznych, których dzieci znajdują się poza rodziną; – prowadzenia działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin w celu rozwijania ich umiejętności opiekuńczo – wychowawczych; – wnioskowania, w uzasadnionych przypadkach, o przyznanie usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych; – organizowania dla rodzin grup wsparcia/ grup samopomocowych, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie ich izolacji; – podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin; – organizowania dla rodzin potrzebujących opieki psychologicznej, konsultacji indywidualnych, porad psychologicznych i prawnych; – współpracy z instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i rodziny; – współpracy ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych. <p>W ramach działania Zespołu, asystenci rodziny przedstawiali</p>	<p>i podmioty świadczące usługi na rzecz dobra rodziny i dziecka</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>przygotowane przez nich, oceny okresowe dotyczące współpracy rodzin z asystentami oraz oceny aktualnej sytuacji życiowej tych rodzin. Podejmowano dyskusje w zakresie ewentualnej weryfikacji planów pracy z rodzinami, aby skuteczniej podnosić kompetencje opiekuńczo – wychowawcze rodziców.</p> <p>Stopień realizacji zadań własnych Zespołu- wysoki.</p>	
	<p>2.4.2. Działania zaradcze oraz interwencyjne podejmowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza oraz grupy robocze</p>	<p>Ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza w roku 2023 -6</p> <p>Ilość grup roboczych Zespołu- 36</p> <p>Ilość posiedzeń grup roboczych (diagnostyczno- pomocowych)- 94</p> <p>Liczba rodzin objętych działaniami Zespołu – 48</p> <p>Ilość prowadzonych „ Niebieskich Kart”- 57 w tym 21 kart niezamkniętych z lat ubiegłych.</p> <p>W przypadku niepokojących sytuacji pracownicy wnosili pisma do prokuratury lub sądu o zainteresowanie się sytuacją małoletnich dzieci. Kierowali pisma do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, utrzymywali na bieżąco kontakt z dzielnicowymi Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu, zapewniali rodzinom wsparcie w postaci pracy socjalnej.</p> <p>Ilość kierowanych pism:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sąd Rejonowy w Łowiczu - 4 ➤ MKRPA - 2 <p>W 4 przypadkach ze względu na okoliczności została udzielona pomoc finansowa. Wsparciem objętych zostało 19 osób z tych rodzin.</p> <p>Działania zaradcze oraz interwencyjne w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa rodziny, w szczególności dzieci, podejmowane przez</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza zostaną szeroko zaprezentowane w Sprawozdaniu z realizacji „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Miasta Łowicz na lata 2021-2025” za rok 2023.	
	2.4.3. Monitorowanie środowisk rodzinnych z dziećmi zagrożonych uzależnieniami	<p>Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego skierowanych do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 25 rozpatrywanych spraw , w tym: 15 to nowe sprawy, które wpłynęły w 2023 r. oraz 10 to wnioski z lat poprzednich.</p> <p>Do MKRPA w Łowiczu w 2023 r. wpłynęło 15 nowych wniosków z tego z Prokuratury Rejonowej w Łowiczu - 1, Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu – 6, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu – 2, oraz od Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej – 1, inne- GKRPA- 1, od członków rodzin- 4</p> <p>Komisja umorzyła 11 spraw, a 5 skierowano do Sądu Rejonowego w Łowiczu w celu kontynuowania sądowej procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.</p>	MOPS w Łowiczu MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu kuratorzy SR w Łowiczu PCPR w Łowiczu PR w Łowiczu członkowie rodzin
	2.4.4. Zapewnienie dostępności w zakresie pomocy specjalistycznej: konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego oraz uzależnień, a także mediacji	<p><u>Porady psychologa zatrudnionego przez MOPS</u> w Łowiczu prowadzone były w formie indywidualnych spotkań (rozmowa kierowana, pogadanka, dostarczanie dodatkowych informacji, wyjaśnianie, elementy coachingu, interwencja kryzysowa). Ich celem było:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nazwanie i klaryfikacja problemu klienta w jego aktualnej sytuacji życiowej (z uwzględnieniem jego relacji interpersonalnych, pełnionych ról życiowych - rodzic, małżonek, dziecko, opiekun, pracownik, pacjent, itp.) - pokazywanie akceptowanych społecznie wzorców zachowań i sposobów realizowania własnych potrzeb – np. pedagogizacja dotycząca prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, przedstawianie właściwych postaw rodzicielskich, działania w celu odbudowania więzi między członkami rodziny 	MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna w Łowiczu SR w Łowiczu PLU w Łowiczu stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>- restrukturalizacja posiadanych przez klienta schematów poznawczych, opinii i postaw min. poprzez dostarczenie informacji o konsekwencjach prawnych wobec osoby stosującej przemoc</p> <p>- wspólne odnajdywanie optymalnego rozwiązania trudnej sytuacji oraz doskonalenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów</p> <p>- dostarczanie wiedzy na temat przeżywanej choroby, wczesnego rozpoznawania objawów jej nasilenia oraz sposobów radzenia sobie z nimi,</p> <p>- budowanie motywacji do nabywania nowych umiejętności w celu zmiany swojej sytuacji życiowej- np. zachęcanie do rozwijania zainteresowań, uzupełniania wykształcenia , poznawania swoich kompetencji w nowych sytuacjach, motywowanie do podjęcia pracy.</p> <p>Dużą część indywidualnych spotkań z psychologiem poświęcono na odreagowywanie negatywnych emocji, pozwolenie na wyrażenie przeżywanych stanów emocjonalnych, wyciszenie, wsparcie emocjonalne, niwelowanie skutków „wypalenia“ oraz redukcję stresu związanego z przeżywaną aktualnie pandemią.</p> <p>Ilość porad/konsultacji – 536 (W TYM 60 DLA DZIECI I MŁODZIEŻY) Średni czas trwania porady/konsultacji - 1-1,5h Ilość przyjętych osób – 118 (w tym 12 dzieci) Problematyka indywidualnych porad: ilość spotkań/ilość osób: P-przemoc w rodzinie.....168/26 K-sytuacje konfliktowe, trudne życiowo.....79/21 W-problemy wychowawcze..... 115/37 C-choroba psychiczna /fizyczna..... 144/26 U-uzależnienia..... 30/8</p> <p>Ilość osób doświadczających przemocy oraz znajdujących się w konfliktowych, trudnych życiowo i psychologicznie sytuacjach, którym udzielono wsparcia: 47 osób (46 osoby dorosłe I jedna nastolatka). Porad</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>udzielono w trakcie 247 konsultacji indywidualnych.</p> <p>Psycholog prowadził również inne działania m.in.: udział w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie (7 posiedzeń), wizyty psychologa w środowisku razem z pracownikiem socjalnym (42) - wizyty domowe podyktowane były sytuacją zdrowotną klientki (osoba wymagająca wsparcia emocjonalnego i zmotywowania do dalszego leczenia) oraz koniecznością kontroli jej sytuacji rodzinnej i sposobu sprawowania przez nią opieki nad małoletnim dzieckiem.</p> <p>Udział w ocenach okresowych rodzin objętych opieką asystenta rodziny - 19. W czasie spotkań omawiano stopień realizacji indywidualnego planu pracy z rodziną, napotkane w pracy z rodziną problemy, sposoby ich rozwiązania i określano obszary do dalszej współpracy.</p> <p>Spotkania w Klubie Seniora – 2. Podczas spotkań poruszano problemy relacji interpersonalnych, asertywności, łagodzenia sytuacji konfliktowych. Członkowie Klubu mieli też, możliwość indywidualnej rozmowy i uzyskania pomocy w rozwiązaniu swoich problemów. W sytuacjach konfliktowych i psychologicznie trudnych konieczne było zastosowanie mediacji i interwencji kryzysowej, konsultacji z innymi specjalistami.</p> <p>Spotkania z lokatorami PPM – 1. Celem ich było łagodzenie konfliktów, wysłuchanie, motywowanie do działań w celu zmiany sytuacji życiowej. Konsultacje/współpraca z innymi specjalistami (pedagogzy szkolni, lekarz psychiatra, terapeuci uzależnień, kuratorzy sądowi itp.) – 15.</p> <p><u>PCPR w Łowiczu</u>, w ramach funkcjonowania Punktu Interwencji Kryzysowej udzielił porad 122 mieszkańcom Łowicza: psycholog-93 osobom, terapeuta rodzinny- 28 osobom, pracownik socjalny -1 osobie .</p> <p>Wsparcia specjalistycznego rodzinom udzielał również ZOZ- <u>Poradnia Leczenia Uzależnień w Łowiczu</u> poprzez: lekarzy , psychologa, terapeutów.</p> <p>W 2023 r. w PLU zarejestrowano 63 osoby uzależnione z terenu Łowicza</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>i 25 osób pozostających w bliskiej relacji emocjonalnej z osobą uzależnioną, nadużywającą substancji psychoaktywnych. W 2023 r. w Poradni Leczenia Uzależnień w Łowiczu udzielono ogółem 2353 porady, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 134 porady lekarskie - 68 porad psychologicznych - 2151 porad terapeutycznych. <p>W 2023r. nikt nie korzystał w PLU z terapii par/małżeństw. W stosunku do lat poprzednich zauważa się dalsze zwiększanie się ilości zrealizowanych usług.</p> <p>Nadal kontynuowano zadanie, którego celem było udzielanie pomocy dla osób i rodzin z problemem narkotykowym w <u>Punkcie Konsultacyjnym</u> (ul. Św. Floriana 7, obok Muszli Koncertowej). <u>Specjalista terapii uzależnień</u> przeprowadził 164 konsultacje, dotyczące 52 klientów w trakcie 45 dyżurów.</p> <p>- kontynuowano <u>dyżury psychologa</u> w ww. punkcie - z poradnictwa psychologicznego skorzystały 23 rodziny- 74 osoby (15 rodzin z terenu miasta- 49 osoby w tych rodzinach). W czasie spotkań najczęściej poruszane problemy to: różne rodzaje przemocy (10 rodzin), problemy emocjonalne u dzieci i dorosłych (23 rodzin), problemy wychowawcze (7 rodzin), inne problemy w rodzinie (16 rodzin), problemy z uzależnieniami (4 rodziny).</p> <p>- w punkcie pomocy organizowane były też spotkania terapeutyczne</p> <p>- kontynuowano w nim <u>dyżury prawnika</u>- skorzystało z nich 30 osób w tym 20 z terenu miasta (porady dotyczyły: spraw karnych, rozwodu lub separacji, alimentów, władzy rodzicielskiej, umieszczenia w DPS/ szpitalu psychiatrycznym bez zgody chorego , podziału majątku, egzekucji) . Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych brali udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy pt. "Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja , wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grupy</p>	

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>D-P.”</p> <p><u>Caritas Poradnia Rodzinna:</u> Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, psychoonkologiczne- 65 porad konsultacje i poradnictwo rodzinne-23 porady mediacje rodzinne pozasądowe- 3 nieodpłatne porady prawne- 419 porady w punkcie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego- 311 porad łącznie z terenu Łowicza z porad skorzystało 35 osób.</p> <p><u>Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna</u> zatrudnia specjalistów: psychologów, pedagogów, logopedów i doradcę zawodowego oraz w zależności od potrzeb innych np. lekarza, którego udział jest niezbędny w pracach zespołu terapeutyczno-diagnostycznego. Udziela pomocy dzieciom, młodzieży, rodzicom, nauczycielom i wychowawcom wszystkich placówek oświatowych z terenu Miasta Łowicza i Powiatu Łowickiego. <u>Poradnia nie prowadzi odrębnych rejestrów w zakresie udzielonych porad zrealizowanych wyłącznie dla mieszkańców Łowicza.</u> PPP realizuje swoje zadania poprzez diagnozowanie, orzecznictwo, indywidualne i grupowe zajęcia terapeutyczne, terapię rodziny, warsztaty, wykłady i prelekcje, działalność informacyjno- szkoleniową.</p>	
	<p>2.4.5 Doskonalenie form współpracy z instytucjami i organizacjami w zakresie lepszego rozeznania potrzeb oraz organizowania pomocy rodzinie, a także przeciwdziałania degradacji i marginalizacji społecznej rodzin dotkniętych lub zagrożonych kryzysem</p>	<p>Wdrażane były w życie dobre praktyki w zakresie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodzin i dzieci co prowadzi do lepszego rozpoznawanie potrzeb rodzin oraz organizowania dla nich skutecznej, dobrze skoordynowanej pomocy. Działania te promują wartości prorodzinne, pomagają przeciwdziałać degradacji i marginalizacji społecznej rodzin dotkniętych lub zagrożonych kryzysem, podnoszą jakość usług zapobiegających wykluczeniu, wyrównują szanse. Praktyką powszechnie stosowaną stało się realizowanie wspólnych</p>	<p>MOPS w Łowiczu MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu SR w Łowiczu PCPR w Łowiczu Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		szkoleń , spotkań , współpracy w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego dla przedstawicieli instytucji, organizacji, stowarzyszeń działających na rzecz rodzin i dzieci z terenu Miasta. Daje to szansę na całościowe ujęcie problemów rodziny i umożliwia udzielanie rodzinom skutecznej pomocy.	w Łowiczu PLU w Łowiczu Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza Urząd Miejski w Łowiczu placówki oświatowe stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościół i organizacje kościelne
Cel szczegółowy 3 Promowanie wartości rodzinnych			
3.1. Podejmowanie inicjatyw, mających na celu promowanie wartości rodziny	3.1.1. Kształtowanie w środowisku lokalnym pozytywnego wizerunku rodziny oraz wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez organizowanie festynów, pikników rodzinnych, imprez integracyjnych dla rodzin	W roku 2023 udało się zrealizować wydarzenia społeczno- kulturalne , które adresowane były do całych rodzin i były okazją do ich integracji oraz do promowania pozytywnego wizerunku rodziny w środowisku. Były to min.: -Marsz dla Życia i Rodziny i piknik rodzinny - zajęcia w Bibliotece Miejskiej, np. ferie z biblioteką miejską , cykl Spotkania Pisarzy z Młodymi Czytelnikami „ Z książką na walizkach”, wakacyjne warsztaty plastyczne ,spacery -Poznaj swoje miasto, spektakl teatralny dla dzieci Teatru Pinokio - OH! Film Festiwal i Mały OH! Film Festiwal- festiwale filmowe dla dzieci , młodzieży i dorosłych połączone z warsztatami kreatywnymi dla dzieci, spektaklami teatralnymi, wycieczkami	Urząd Miejski w Łowiczu placówki oświatowe stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościół i organizacje kościelne

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>-projekt edukacji filmowej X Muza, koncert młodych talentów wokalnych , warsztaty muzyczne dla dzieci, warsztaty fotografii komórkowej, teatr edukacji, zajęcia ruchowe dla dzieci koncerty dla młodzieży</p> <p>- kino letnie i imprezy taneczne</p> <p>-Turbowakacje- letnie zajęcia kulturalno- rekreacyjne dla dzieci i młodzieży</p> <p>-Koncerty letnie przy baszcie gen. Klickiego</p> <p>- Międzynarodowy Festiwal Organowy „J.S.Bach”</p> <p>-Dzień Dziecka (ŁOK, Muzeum, PTTK, Biblioteka Publiczna, pikniki osiedlowe)</p> <p>- Festiwal Dobrej Żywności- Księżackie Jadło</p> <p>- choinka miejska</p> <p>- parafialne pikniki rodzinne(kiermasze, parafiady, grlie),bieg papieski</p> <p>- cykliczne zajęcia artystyczno- edukacyjno-wychowawcze realizowane przez członków Stowarzyszenia Uniwersytetu Trzeciego Wieku</p> <p>- wydarzenia sportowe realizowane w ciągu całego roku przez OSiR Łowicz np. cykle imprez sportowych” Ferie z OSiR”,Sportowe Wakacje, bezpłatna nauka pływania, turniej siatkówki plażowej, koszykówka dla dzieci, nocny przejazd na rolnach, nauka gry w tenisa ziemnego ,baseny zewnętrzne.</p>	
Cel szczegółowy 4 Przeciwdziałanie demoralizacji i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży			
4.1. Profilaktyka i edukacja dzieci i młodzieży w zakresie	4.1.1. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, organizowanie	W szkołach w ramach godzin wychowawczych realizowane były tematy dotyczące m.in. praw dziecka, przemocy rówieśniczej, przemocy w	MOPS w Łowiczu placówki oświatowe

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
<p>przeciwdziałania przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych</p>	<p>konkursów z zakresu przeciwdziałania przemocy, uzależnieniom oraz innym zachowaniom ryzykownym</p>	<p>rodzynie, cyberprzemocy, zasad bezpiecznego zachowania w szkole i poza nią, roli i wartości rodziny w życiu człowieka. Tematyka ta poruszana była również na spotkaniach z rodzicami.</p> <p>Zarówno dzieci jak i nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach dotyczących szeroko rozumianego zdrowia psychicznego (depresja i zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży, uzależnienia, autoagresja) . Całe klasy lub grupy dzieci wśród których wychowawcy sygnalizowali problemy wychowawcze często obejmowani byli szczególną opieką pedagogów i psychologów, dokonywano pogłębionej analizy problemów poprzez badania ankietowe i testy socjometryczne.</p> <p>Działania podejmowane w szkołach miały na celu zapobieganie zachowaniom agresywnym dzieci i młodzieży , ograniczanie problemów natury emocjonalnej wśród nich oraz kształtowanie u nich właściwych sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi. Dostarczały one też im informacji jak pomagać i gdzie szukać pomocy. W czasie zajęć z młodzieżą promowano też zdrowy styl życia, uczono zachowań empatycznych i tolerancji.</p> <p>Realizując te działania szkoły organizowały szereg spotkań z psychologami, pedagogami, funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji, pracownikami Służby Więziennej, kuratorami z III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z Sądu Rejonowego w Łowiczu, przedstawicielami świata kultury. Nauczyciele, wychowawcy i rodzice brali udział w licznych szkoleniach, pogadankach dotyczących przeciwdziałania przemocy i agresji, obejmujących działania profilaktyczne i edukacyjne oraz poradnictwo psychologiczne np. :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ZSP nr 4 z Komendą Powiatową Policji zorganizowała piknik profilaktyczny „EKO sfera” promujący modę na życie bez uzależnień- piknik adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych, odbył się na terenie Parku Błonie i Muszli Koncertowej - przeprowadzono warsztaty profilaktyki narkotykowej pt. ”Kształtowanie umiejętności społecznych i emocjonalnych niezbędnych w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym”. - ZSP nr 4 przeprowadziło szkolenie” Bądź pomimo” dotyczące inspirowania młodzieży do poszukiwania realizacji swoich pasji, 	<p>Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łowicza MKRPA w Łowiczu KPP w Łowiczu stowarzyszenia i organizacje pozarządowe kościoł i organizacje kościelne</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>pokonywani niepowodzeń oraz warsztaty kształtowania umiejętności społecznych i emocjonalnych</p> <p>-w I LO i SP 3przeprowadzono program działań wykładowo-warsztatowych z zakresu przeciwdziałania narkomanii</p> <p>Dla uczniów szkół podstawowych nr 1,4 7 sfinansowano spektakl teatralny „ Wspomnienia narkomanki”</p> <p>Organizowane były konkursy związane z tematyką profilaktyki uzależnień np. konkurs „ Uzależnienia kradną marzenia” (jego celem była popularyzacja wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów, ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez młodych ludzi, zapobieganie zachowaniom aspołecznym, poszerzanie wiedzy na temat instytucji przeciwdziałających uzależnieniom)- prace zwycięzców zostały wydane w kalendarzu profilaktycznym na 2024rok.</p> <p>W ramach realizacji <u>Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii</u> w 2023 r. w przekazano szkołom podstawowym i średnim z terenu miasta prenumeratę 12 egzemplarzy czasopisma <i>Remedium</i> (miesięcznik poświęcony profilaktyce uzależnień i promocji zdrowia psychicznego), które stanowią poważne wsparcie pracy pedagogicznej adresowanej do dzieci i młodzieży. Do szkół przekazano ulotki i plakaty z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, materiały edukacyjne i plakaty dotyczące uzależnień behawioralnych. Były one wykorzystane w czasie godzin wychowawczych, lekcji tematycznych i spotkań z rodzicami.</p> <p>Ważne jest aby uczniowie w placówkach edukacyjnych otrzymywali odpowiednie wsparcie ze strony wychowawców, nauczycieli, pielęgniarek i pedagogów szkolnych oraz aby zwiększana była świadomość wychowawcza rodziców w zakresie zagrożenia uzależnieniami.</p>	
4.2. Stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości uczestnictwa w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego	4.2.1. Opracowanie dla dzieci i młodzieży oferty zajęć pozaszkolnych oraz zachęcanie do aktywnego udziału w wydarzeniach organizowanych	<p>Dzieci i młodzieży mogły aktywnie uczestniczyć m.in. w wydarzeniach zorganizowanych przez UM, podległe jednostki oraz firmy zewnętrzne, np.:</p> <p>-zajęcia- jazda konna w KARINO-zajęcia rekreacyjno- sportowe, podczas</p>	MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu ŁOK , OSIR, Urząd Miejski

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
i rozwijania zainteresowań	dla nich na terenie Łowicza	<p>których dzieci uczyły się jak radzić sobie z emocjami i panować nad agresją, doświadczały odpowiedzialności za swoje decyzje, rozwijały umiejętności społeczne</p> <p>-treningi w Łowickim Klubie Karate Kyokushin Fighter- służące poprawie kondycji i zdrowia, rozwijaniu zainteresowań</p> <p>-treningi w Klubie Sportowym ZRYW-treningi judo- zajęcia promowały zdrowy tryb życia, poszanowanie prawa, rozwijały więzi rówieśnicze, uczyły radzenia sobie ze stresem</p> <p>-zajęcia w Uczniowskich Klubach Sportowych”-KSIĘŻAK, Pijarski Klub Sportowy, KORABKA, Akademia Pelikan Łowicz, JEDYNKA (tenis stołowy, lekkoatletyka ,szachy, piłka siatkowa, piłka nożna)- prowadzone w UKS-ach zajęcia były okazją do poprawy sprawności psychoruchowej dzieci i młodzieży, promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, uczyły zdrowego współzawodnictwa, rozwijały zainteresowania, były alternatywą spędzania czasu wolnego w sposób aktywny</p> <p>- półkolonie letnie dla dzieci i młodzieży w SP nr1,3,4 - wzięło w nich udział łącznie 120 uczniów ze szkół podstawowych- program półkolonii oprócz zajęć sportowo- rekreacyjnych, wycieczek, konkursów zawierał pogadanki profilaktyczne dotyczące szkodliwości stosowania używek, edukację ekologiczną i prozdrowotną</p> <p>-światlicowe całoroczne zajęcia opiekuńczo- wychowawcze prowadzone przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Łowickiej – świetlica „Słonko” przy Parafii Św. Ducha. W zajęciach opiekuńczo- wychowawczych uczestniczyło 25 dzieci w wieku od 6 do 17 lat, pochodzących z rodzin wielodzietnych, dotkniętych uzależnieniami, bezrobociem, niewydolnych wychowawczo, dzieci mające problemy z nauką i zachowaniem na co dzień.</p> <p>-świetlica środowiskowa „Przystanek+ „ prowadzona w formie opiekuńczej, która oferuje pomoc w nauce, jak również rozwijanie</p>	w Łowiczu, PTTK Oddział w Łowiczu, placówki oświatowe, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, świetlice środowiskowe, kluby sportowe

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
		<p>zainteresowań i uzdolnień. W ramach zajęć prowadzone były warsztaty i spotkania z artystami, czy też przedstawicielami różnych zawodów. W czasie wolnym od zajęć podopieczni świetlicy mają okazję do uczestnictwa w warsztatach oprogramowanie lego oraz korzystania z sali wyposażonej w komputery i kinecty, korzystania z dmuchanego toru przeszkód i ścianki wspinaczkowej.</p> <p>W związku z toczącą się wojną na Ukrainie świetlica jest dostępna także dla dzieci z tego państwa.</p> <p>Inne przykładowe, zorganizowane, aktywne formy spędzania czasu i rozwijania zainteresowań dla dzieci, młodzieży i dorosłych służące integracji rodziny, wydarzenia zacieśniające więzy międzypokoleniowe to rajdy piesze i rowerowe, spacery tematyczne, spływy kajakowe organizowane przez PTTK.</p> <p>W Łowiczu dzieci i młodzież mają również możliwość rozwijania zainteresowań i umiejętności w szkolnych kołach zainteresowań a także w Samorządowej Szkole Muzycznej I Stopnia.</p>	
Cel szczegółowy 5 Reintegracja rodziny			
5.1. Monitorowanie danych dotyczących rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej oraz wydatków ponoszonych z tego tytułu przez gminę	<p>5.1.1. Monitorowanie liczby rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej</p> <p>5.1.2. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej przez Gminę Miasto Łowicz</p>	<p>PCPR w Łowiczu w 2023r. współpracował z 75 rodzinami biologicznymi z terenu Łowicza, których dzieci umieszczono w pieczy zastępczej. Liczba dzieci z terenu Łowicza umieszczonych w pieczy zastępczej- 63.</p> <p>Wysokość wydatków poniesionych przez samorząd gminny w zakresie współfinansowania pobytu dzieci z terenu Łowicza w pieczy zastępczej : 432 191,13zł-współfinansowanie kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych</p> <p>30 607,14 zł- współfinansowanie kosztów koordynatorów pieczy zastępczej</p>	<p>MOPS w Łowiczu PCPR w Łowiczu</p> <p>MOPS w Łowiczu</p>

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
5.2. Motywowanie i wspieranie rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do podejmowania działań w celu umożliwienia dzieciom powrotu do rodziny naturalnej	5.2.1. Diagnoza środowisk rodzin biologicznych przez pracowników socjalnych	Diagnoza sytuacji rodzin biologicznych , które przejawiają trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ma na celu zebranie informacji niezbędnych do podjęcia działań w celu umożliwienia dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej. Współcześnie, w pracy z rodziną, przyjmuje się tendencję współdziałania rodziny na każdym etapie metodycznego działania, nie tylko podczas tworzenia planu i jego realizacji, ale również w procesie diagnostycznym. Wyznaczanie celów współpracy powinno odbywać się wspólnie z członkami rodziny bowiem cele te mają doprowadzić do poprawy sytuacji rodziny, zatem to przedstawiciel rodziny w głównej mierze powinien je określać przy udziale pracownika socjalnego.	MOPS w Łowiczu
	5.2.2. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba rodzin wspieranych przez pracowników socjalnych/ asystentów rodziny -0	MOPS w Łowiczu
5.3. Ocena sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	5.3.1. Monitorowanie sytuacji rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba informacji sporządzonych na wnioski PCPR-ów i POW-ów na temat sytuacji życiowej rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej -7	MOPS w Łowiczu
	5.3.2. Udział pracowników socjalnych/ asystentów rodziny/ koordynatora Zespołu ds. Asysty Rodzinnej w okresowych ocenach sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Ilość dokonanych ocen okresowych sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, przeprowadzonych z udziałem pracowników socjalnych/ asystentów rodziny/ koordynatora Zespołu ds. Asysty Rodzinnej – 0	MOPS w Łowiczu
Cel szczegółowy 6 Rozwój zasobów ludzkich działających na rzecz wspierania rodziny			
6.1. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w obszarze wspierania rodziny poprzez stworzenie możliwości rozwoju zawodowego oraz poprawa jakości pracy	6.1.1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez osoby bezpośrednio wspierające rodziny (pracowników socjalnych i asystentów rodziny)	Szkolenia z zakresu wspierania rodziny i pracy z rodziną: 1. „Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie- poziom podstawowy”- zorganizowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom- 1 asystent rodziny 2. „Konferencja „Współczesne zagrożenia i przemoc wobec osób starszych”- RCPS Łódź- 4 pracowników	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Zadanie do realizacji	Działania podejmowane w 2023 roku w ramach realizacji zadania	Wskaźniki ewaluacji	Realizatorzy/ Partnerzy
pracowników merytorycznych w wyniku korzystania z poradnictwa w formie szkoleń i superwizji.		<p>3. "Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie" - RCPS Łódź- pracownicy socjalni i asystenci rodziny</p> <p>4. „Funkcjonowanie Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych po zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dokumentacja, wykładnia i stosowanie prawa przez członków ZI i grup D-P” zorganizowane przez Centrum Usług Szkoleniowo- Doradczych- 15 pracowników socjalnych i kierownictwo MOPS.</p>	
	6.1.2. Organizacja superwizji dla osób wspierających rodziny (pracowników socjalnych i asystentów rodziny)	W roku 2023 nie organizowano superwizji pracowników wspierających rodziny i pracujących z nimi.	MOPS w Łowiczu

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Realizując „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024”, w 2023 roku osiągnięto następujące rezultaty:

Wsparcie rzeczowe:

1. Wzmocnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz poprawa funkcjonowania rodzin i ich członków w sferze socjalno-bytowej.
2. Zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego i marginalizacji z powodu niskiego statusu materialnego

Wsparcie instrumentalne:

3. Nabycie przez rodziny doświadczające trudności w opiece i wychowaniu dzieci umiejętności prawidłowego realizowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a poprzez to również poprawa społecznego funkcjonowania tych rodzin.
4. Zwiększenie poziomu wiedzy i kompetencji rodzicielskich w zakresie zaspokajania potrzeb dziecka oraz dostosowywanie działań wychowawczych do wieku dziecka.
5. Podniesienie umiejętności oraz kompetencji prospołecznych dzieci i młodzieży oraz wzrost poziomu świadomości dzieci i młodzieży wobec zjawiska przemocy, uzależnień i innych zachowań ryzykownych.
6. Zwiększenie umiejętności rozwiązywania konfliktów w rodzinach i grupach społecznych.

Wsparcie emocjonalno- motywacyjne :

7. Poprawa relacji rodzinnych, małżeńskich/ partnerskich.
8. Umocnienie więzi rodzinnych.
9. Wzrost motywacji rodziców biologicznych, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, do korzystania z różnych form wsparcia i podejmowania działań mających na celu powrót ich dzieci do rodziny naturalnej.

Wsparcie wartościujące:

11. Stworzenie dzieciom warunków do prawidłowego rozwoju w rodzinie biologicznej, grupach rówieśniczych i środowisku lokalnym poprzez uwrażliwianie rodziców na potrzeby dzieci
12. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie roli i wartości rodziny.

Wsparcie informacyjne:

13. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.
14. Profesjonalizacja wsparcia kierowanego do dziecka i rodziny.

Wsparcie instytucjonalne:

15. Podniesienie jakości usług świadczonych przez osoby i instytucje zaangażowane w pracę na rzecz rodzin z dziećmi a zwłaszcza dla środowisk dysfunkcyjnych.
16. Umocnienie współpracy na płaszczyźnie wspierania rodziny pomiędzy asystentem rodziny, pracownikiem socjalnym a przedstawicielami innych instytucji i organizacji działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
17. Zacieśnienie oraz udoskonalenie form współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodzin z dziećmi.

Pomimo podjętych przez pracowników MOPS w Łowiczu działań, w 2023 r., nie osiągnięto w pełni założonego celu 2.1 Wsparcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez działanie: 2.1.5. Wsparcie rodzin naturalnych rodzinami wspierającymi, z powodu braku chętnych do pełnienia funkcji rodziny wspierającej . Zadaniem rodzin wspierających jest pomoc rodzinom, które mają trudności w opiece i wychowaniu dzieci, jak również w szeroko pojętym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Rolą rodziny wspierającej nie jest wyręczanie, lecz aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji w rodzinach. Pomagają one przede wszystkim, w oparciu o własne zasoby i umiejętności, posiadaną wiedzę z zakresu prawidłowego wychowywania dzieci i realizowane wzorce funkcjonowania rodziny. Jest to forma towarzyszenia rodzinie mającej trudności w opiece i wychowaniu dzieci i tworzenie dla niej siatki wsparcia społecznego. Należy przy tym pamiętać, że rodziny wspierające nie wykonują swoich działań zawodowo i nie otrzymują wynagrodzenia, a jedynie zwrot kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Typowane do takich działań rodziny nie podejmowały współpracy głównie z powodu obaw związanych z formalizacją ich działań.

III. INFORMACJA O POTRZEBACH ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY W LATACH KOLEJNYCH

Mając na uwadze szerokie spektrum problemów i specyfikę pracy z rodzinami objętymi wsparciem specjalistów i asystentów rodziny, zauważa się potrzebę:

- kontynuacji zatrudnienia asystentów rodziny i utrzymania liczby zatrudnionych asystentów rodziny w celu stworzenia możliwości prowadzenia skutecznej pracy z rodzinami;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających ciągłe podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia;
- dostępu do środków finansowych, umożliwiających objęcie asystentów rodziny, pracowników socjalnych i innych pracowników wspierających rodziny pomocą w formie coachingu, superwizji (zarówno indywidualnej, jak i grupowej), w celu:
 - poprawy jakości wykonywanej pracy i doskonalenia zawodowego,
 - poprawy relacji i komunikacji między pracownikami,
 - nauki nowych metod pracy z klientem,
 - zapobiegania i redukcji zjawiska wypalenia zawodowego pracowników
- zapewnienia środków na zwiększające się współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- stworzenia możliwości dostępu do porad prawnych w MOPS zarówno dla rodzin (w przypadku sytuacji kryzysowych, takich jak przemoc domowa, utrata pracy czy zagrożenie utratą mieszkania), jak i asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;
- zapewnienie specjalistycznej opieki i wsparcia psychologicznego dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- monitoring sytuacji rodzin, dzieci w tych rodzinach , zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez pracowników socjalnych Ośrodka i asystentów rodziny
- zwiększenia nacisku na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie, wzmocnienie działań profilaktycznych oraz motywowanie i wspieranie rodziny biologicznej do podejmowania działań umożliwiających powrót dziecka do rodziny- jest to szczególnie ważne w sytuacji zwiększających się z roku na rok obciążeń Gminy związanych z ponoszeniem wydatków na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30 % ww. wydatków w drugim roku , 50 % ww. wydatków w trzecim i następnym latach pobytu)
- podejmowanie wobec członków rodzin działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych mających na celu przekazanie wiedzy i umiejętności koniecznych do prawidłowego pełnienia ról społecznych, np. poprzez prowadzenie treningów umiejętności (aktywne spędzanie czasu wolnego z dzieckiem, porządkowanie mieszkania, zasady zdrowego żywienia, radzenie sobie z agresją własną i domowników)- organizacja warsztatów i szkoleń dla rodziców, które pomogą im lepiej radzić sobie z trudnościami wychowawczymi i rozwiązywać konflikty rodzinne
- organizacja grup wsparcia dla rodzin, w których występują problemy związane z opieką nad dziećmi, problemami finansowymi lub konfliktami rodzinno-relacyjnymi (grupy samopomocowe, kluby rodzica) oraz wspieranie rodzin w podejmowaniu oddolnych inicjatyw samopomocowych realizowanych we współpracy z podmiotami systemu wspierania rodzin
- dalszego zwiększania spójności działań pracowników wykonujących różne zawody pomocowe na rzecz rodzin, instytucji pomocowych, organizacji non-profit, szkół i służb społecznych a w

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok
oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

szczegółności: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych, wychowawców w placówkach wsparcia dziennego, kuratorów i sędziów w sądach rodzinnych, pracowników ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego

- wsparcia rodziny poprzez organizowanie kampanii społecznych i promowanie wartości rodziny
- zwiększanie możliwości integracji społecznej i kulturowej rodzin poprzez ich uczestnictwo w ofercie kulturalno- rozrywkowej miasta (bilety do kina, teatru, na basen, itp.);
- rozbudowanie współpracy z wolontariuszami (zarówno studentami pomagającymi dzieciom w opanowaniu podstawy programowej jak i osobami starszymi pełniącymi rolę „zastępczego dziadka, babci”),
- dostarczenie narzędzi do pracy online z klientami, którzy będą zgłaszać zapotrzebowanie na taką formę kontaktu
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na realizację zadań – udział w projektach , konkursach nakierowanych na pracę z rodzinami

Zabezpieczenie powyższych potrzeb pozwoli na podwyższenie jakości wsparcia udzielanego wieloprotblemowym rodzinom z dziećmi oraz na pełniejsze wykorzystanie własnych zasobów i wypracowanie zintegrowanego, efektywnego systemu wspierania rodzin.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024” zakładał stworzenie spójnego systemu opieki nad rodzinami w Gminie Miasto Łowicz. Zawarte w programie propozycje były realizowane w 2023 r. w toku bieżącej pracy poszczególnych jednostek. Po przeprowadzonej analizie podejmowanych działań, należy stwierdzić, iż podejmowane przez instytucje przedsięwzięcia odpowiadają na potrzeby rodzin z terenu naszego miasta. Jednocześnie wskazana jest w latach następnych kontynuacja oraz w miarę możliwości rozszerzenie podejmowanych działań, kierowanie działań pomocowych do wszystkich grup wiekowych w rodzinie. Według ostatniego spisu powszechnego rośnie w Polsce odsetek seniorów. W 2023 r., jedną czwartą Polaków stanowiły osoby w wieku 60+, a według prognoz GUS w 2050 r. będą one stanowiły już około 40 proc. ogółu ludności. Jednym z kluczowych problemów seniorów jest samotność- nazywana chorobą cywilizacyjną naszych czasów. Dotyka ona szczególnie osoby starsze – czyli tych najbardziej narażonych na samotność i mających najmniej możliwości aby jej przeciwdziałać, wpływa negatywnie na ich samopoczucie i jakość życia.

W związku ze zmianami demograficznymi ważnym zadaniem jest podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie problemom związanym ze starzejącym się społeczeństwem. Konieczne jest wprowadzenie odpowiednich programów wsparcia dla osób starszych, inwestycje w opiekę długoterminową i poprawa warunków życia dla seniorów. Brak odpowiedniej infrastruktury i wsparcia dla osób starszych może prowadzić do ich izolacji społecznej, osamotnienia oraz zwiększenia ryzyka depresji i innych problemów psychicznych.

Konieczne jest stałe podkreślanie konieczności współdziałania wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny (szeroko rozumianej) i dzieci. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej cały czas poszukuje nowych form pracy z rodzinami, aby jakość ich życia miała lepszy wymiar. W związku z powyższym uczestniczy w Programach resortowych Ministra Rodziny i Polityki Społecznej realizowanych w ramach środków Funduszu Solidarnościowego („Opieka wytchnieniowa,” oraz „ „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, Korpus Wsparcia Seniora), realizuje własne programy prorodzinne- dedykowane do wszystkich członków rodziny.

Mając na uwadze skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom zmagającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, konieczne jest utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności poszczególnych instytucji, organizacji, mających pośredni i bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rodzin.